

A salgótarjáni reálgymnázium tiz éves jubileumára.

(Nyílt levél Dr. Sztranyavszky Sándor nyug. belügyminis-
terri államtitkár urhoz, országgyűlési képviselőkhöz.)

Kegyelmes Uram!

A Dr. Chorin Ferenc reál-
gymnázium ez évben működése
tizedik évéről adja ki értesítőjét.
Benne foglaltatik a gimnázium 10
évének a története.

Engedje meg, hogy az értesítő
olvasása arra a merészségre csá-
bitott, hogy a jubileum kapcsán
240 szülő, ugyanannyi diák szószó-
lojaként álljak Nagyméltóságod elé.

A legszigorubb bírálattal meg-
lehet állapítani, hogy az intézet,
míg növendékeinek száma 52 ta-
nulóból 240-re szaporodott a tíz
év alatt, — nemcsak hogy heroik-
us küzdelmet folytatott a létért,
de oda fejlődött, hogy ma majd-
nem minden kelleke megvan, ame-
lyek egy színvonalra emelik a
csónakaország középiskoláival. —
Azonban Salgótarján többre vá-
gyik: Salgótarjánnak egy olyan
gimnáziumra van szüksége, amely
époly szilárd alapokon nyugszik,
mint az ország akármelyik régi
középiskolája, olyanra, melynek
fennállása, vagy bezárása nem az
iskoláztatás terheit viselő szülők,
sokszor erejüket meghaladó ál-
dozataitól és az iskola jelenlegi nagy-
lelkű mecenásainak adományaitól
és támogatásától függ, hanem lé-
tezése mindenféle gazdasági vihar
közepette is biztosítva van.

Hogy mit jelent a középfoku
iskola, azt a multban a háboru
igazolta. A hazaszeretet, köte-
lességtudás és áldozatkészség oly
tündöklő példái mellett általános-
ságban is átítatta a középiskola
ezekkel az erényekkel a magyar

intelligenciát, ez az intelligencia ne-
velte világraszóló teljesítményekre
az ekeszarv, vagy a munkászer-
szám mellől hadbavonult magyar
katonát. Ezek az erények állandó
értékek, értékük annál nagyobb,
minél nagyobb bajban van a nem-
zet. Minden feltételt teljesíteni kell
tehát, amelyek erősítik azok vi-
rágása által a nemzetet.

De ma az élet is más köve-
telményeket állít fel úgy az egyes
emberrel, mint a nemzet egyete-
mével szemben.

Sajnos csónaka országunk meg-
szűnt tejfel-mézzel folyó Kánaán
lenni, ma legtöbbször kemény küz-
delemmel kell kiharcolni a betevő
falatot s aki a küzdelemre nincs
felvértezve, az elbukik, sok egyed
bukása pedig a nemzet gyengesé-
gét növeli. Nekünk azonban erő-
seknek kell maradnunk s ez csak
kultúr színvonalunk általános eme-
lésével, a kultúrának minél széle-
sebb horizontba való kiterjeszté-
sével érhető el.

A kisipar is könnyebben fel-
támad agóniájából, ha a munka-
szerszámát képzett és tanult iparos
veszi a kezébe, aki nemcsak a
szorosan vett mesterségét érti, ha-
nem elég szellemi rugékonysággal
rendelkezik az elébe táruló lehe-
tőségek felismeréséhez is. Ugy er-
zem, hogy ma már a szatócso-
dáshoz is célszerű egy tágabb lá-
tókört biztosító középfoku iskola
végbizonyítványát megszerezni, ha
a polgári tisztesség keretein belül
biztosan akar a lábán állani az,
aki erre a pályára kíván lépni.

Abból sem származhatik a
maturás ifju levette a mat-
ketti ünnepi ruhát, vissza
ekeszarvhoz, amint ez az a
számtalanszor előfordul.

Salgótarján várossá lett
rosi kultúra nem teljes gim-
názium nélkül. Nem tudom, de u-
szem, Nagymagyarországon
volt város, melynek ne lett
középiskolája. Ne haragud-
meg rám a gimnázium fenn-
és hatóságai, valamint azok,
nek részük van ennek léte-
ben s fennállásában, még
állítom, hogy ez a város és a
turája nem teljes ezzel a gi-
mnáziummal.

Érdektelen területen felér-
székház, lokális vonatkozások
emelt szervezet, szilárd alap-
fektetett, esetlegességektől n-
anyagi helyzet azok a kellek
melyek Salgótarján egyik kult-
centrumává avatják a gimnáz-
mot s egyben mentésitenék a ve-
tőségét azoktól a tiszteletremé-
és bámulatos erőfeszítésektől, an-
ket felállításától mostani jubile-
maig fennállása, sőt fejlesztése é-
dekében, produkált. Salgótarja
villanegyedében, a járásbírószá-
szemben fekszik egy szép, nag-
üres telek. Ide kívánczik az u-
gimnázium.

Aszód és Balassagyarmat a
legközelebbi helyek, ahol oly gim-
názium van, amilyenre Salgótarján
vágyik. Módot kell találnunk, hogy
Salgótarjánban is a mai előd méltó
utódaként ilyen gimnázium épít-
tessék.

Itt csak államsegélyes közsé-
gi, vagy állami gimnáziumról lehet
szó. Az előbbi megszervezése,
vagy a meglévőnek ilyenre való
át szervezése talán könnyebben va-
lósítható meg, mint állami gim-
názium létesítése, bár ez utóbbi

aj, ha a kívánatosabb, de végtére is azo-
uraban- kat a szolgáltatásokat, amiket a
ter az leendő közsé- gi gimnázium az
elföldön elődjét fenntartók áldozatkészsége
alaján remélhet, a kormányhata-
lom talán nagyobb sikerrel bizto-
síthatja az esetleges felállítandó
állami gimnázium számára is.

A vá- nazium
gy hi- nem
nem
volna- selne ez a gimnázium, ha szervei
tjanak- azt az energiát is, amit a fenntar-
tartói- tás problémáinak megoldására pá-
akik- zarolnak, a tanulók nevelésére
ítésé- fordíthatják! Hol állna meg a tíz
azt is év előtti 52 főből 240 főre eme-
kul- kedett tanulólétszám is, ha Kiste-
mná- nyenyé távolából idejárhatna na-
ponta az ismeretekre szomjazó if-
juság, nem pedig Aszódra? Mány
szülő adhatna meg még itt is és a
köz- közel környéken gyermekének azt
a szükséges tanultságot, amit a
gimnázium nyújt, ha a mai tény-
szerhelyzet által diktált tanítási
egy kispolgári existencia által elvi-
sélhető mértékre szállanának?

Nagyméltóságod ezekben a
sorokban nem találhat újságot, hisz
a tíz év története bizonyítja, hogy
mily energiával kísérelte ezt a
kérdést megoldásra juttatni.

Mióta Nagyméltóságod Salgó-
tarján követe, azóta öltött az a
város városi ábrázatot, annak fa-
luból várossá való fejlődése azért
történhetett oly gyors ütemben,
ezt tudjuk itt mindnyájan, arra
kérjük tehát, segítsen bennünket
ahhoz, hogy Salgótarján egy olyan
gimnáziumot kapjon s ezzel egye-
tel a koronát arra a munkára,
amellyel megcsinálta, hogy Salgó-
tarján sáros Tarjánból sok idegent
megbabonázó, kedves és vonzó
várossá lett.

Vagyok Nagyméltóságod
őszinte tisztelője
Dr. Istók Barnabás.

A „MUNKA” TÁRCÁJA

A gödöllői világjam- boree, kapcsolatban a külföldi cserkészek salgótarjáni kirán- dulásával.

Irta: Tóth Mátyás dr.

Midőn e sorok napvilágot látnak,
elérkeznek hozzánk nemcsak Európa min-
den országának, hanem a tengertúli ál-
lamoknak cserkészifjai is. És megkezdő-
dik a legnemesebb, a szeretet fegyveré-
vel vívott harc Gödöllő 25.000 lelkes,
fiatal cserkészfián keresztül a világ szí-
vének meghódításáért.

A gödöllői világjamboree a legnagyobb
szeretők alkalom, hogy szegény kis nem-
zetünk kilépjen az ismeretlenség ködéből
és a világ lelkiismeretét rádöbbenjen ször-
nyű feldaraboltságunk égő sebeire. Csak
rajtunk mulik, hogy ezeknek a fiatal, lel-
kesedni tudó cserkészifjaknak rabul ejt-
sük a szívét úgy, hogy a magyar vendég-
szeretet és a magyar mosoly ki ne röp-
penhessen onnan soha többé. És itt kü-
lönösen a mi asszonyainkra és lányainkra
vár nagy feladat.

A jamboree szelleme tiltja az irre-
denta propagandát. Így csak meleg szí-
vünk és közmondásos vendéglátó tudá-
sunk ad módot arra, hogy ezt a propa-
gandát mégis megvalósítsuk. Megvalósít-
suk úgy, hogy a szeretet erejével bará-

tokat szerzünk, akik elvégzik a saját ha-
zájukban azt a felvilágosító munkát, amely
az igazságtalanul halálra ítélt Magyaror-
szágnak új életet adhat.

A legfontosabb, hogy már az első
benyomások pillanatában bevéssék a
külföldi ifjak lelkébe tiszta fajmagyar jel-
legünk, ezért volna szükség elsősorban a
fogadásnál, azután a bucsuzásnál is ma-
gyarruhás asszony- és leánycsoportra.
Azért volna szükség minél több selyem-
pruszlikra, minél több gyöngyös pártára,
hogy ennek a napsgáras asszony- és le-
ánycsoportnak kedves mosolya, virágot
szóró keze hódítsa meg örökre Magyar-
ország és Salgótarján javára az ideérke-
zőket. Minél több selyempruszlikot, mi-
nél több gyöngyös pártát, minél több ma-
gyar virágot. Salgótarjáni magyar asszo-
nyok és lányok fogadjatok virágos kez-
zel a begördülő cserkészvonatot. Ki tudja
egy-egy virág nem jelent-e egy-egy ma-
gyar falut az elrabolt édes hazából. És
hozzatok magatokkal a sok virág mellett
nemzetiszín szalagot, kössétek fel az ér-
kező cserkészek csapatzászlaira a város
fehér-fekete színeivel együtt, hadd leg-
jen és lobogjon kedves üdvözlőként a
Salgótarján földjére lépő idegiek előtt.

És ha majd felragyog szemükben
az első könny a ti elérzékenységetekben
megható fogadásotok láttán, meg fog nyílni a
szívük is a magyar igazságnak.

Dr. Fodor Ferencnek, a kirándulási
csoport főnökének július hó 11-én kell
értesítése szerint augusztus hó 7-én 225
lengyel, 200 francia, míg augusztus hó
11-én 50 angol, 50 román, 50 jugoszláv

50 osztrák, 55 svéd, 50 hollandus érke-
zik Salgótarjánba magyar cserkész kísé-
rökkel. A város hivatalos programja a
következő:

Erkezés Salgótarján nagyállomásra
8 óra 30 perckor.

A nagyállomásra érkező különvo-
natot dr. Förster Kálmán polgármester
fogadja egy kisebb küldöttség élén. A
vonat érkezésekor a bányazenekar a cser-
készindulót játsza. Utána a város polgár-
mestere 1—2 perces üdvözlő beszédet
mond, amit a vonatvezető egyik ma-
gyar cserkésziszt tolmácsol.

Fogadtatás után Molnár László re-
álgymnáziumi tanár 30 cserkészre szétosztja
a tiszórait a vendégcserkészek között a
személykocsikban. A tiszórai szétosztása
alatt a bányazenekar könnyű zenével szó-
rakoztatja a vendégeket.

A tiszórai szétosztása után kb. 9 óra-
kor a szerelvényt a nagyállomáson két-
felé osztják. A szerelvény nagyobb része
300 külföldi cserkészzel az acélgyár meg-
tekintésére indul. Az acélgyár megtekinté-
se 2 turnusban 15—15 óra csoportokban
történik. Egyszerre tehát 10 oldalról
150-en tekintik meg a gyárat acélgyári
kalauzok vezetése mellett. A gyár meg-
tekintése 150 főnyi csoport részére egy
órát vesz igénybe. Az első csoport tehát
kb. 10 óra 15 perckor végez. Míg a cser-
készek fele az acélgyárat szemléli, a má-
sik fele a SSE sportpálya körüli erdei
úton körülsetálja a Borbély-ligetet 1/2 óra
sétával. Indulás a sportpálya város felől
részről. Az acélgyárat először megte-
kintő 150 főnyi csoportot a gyár meg-

tel-
vár
Szi-
Szi-
ut-
aho-
nek
zett
ahol
cso-
gyül-
nyi
a
sokör
indul
érke-
des ut-
honna
állomá-

A
tani, ho-
a gyár
kerékpá-
tanyáját
a Báthor-
A s-
dégcserké-
100 cserk-
lasztva egy
gyárat, mi-
mas csoport
pest-Salgóta-
lét szemlé-
két gyárban.
tása mindké-
igénybe. Így
órákór teljes
cserkészek, a
elkészültek salgótarjá-
tével a Fő-utca, Széna-

intése után salgótarjáni cserkészek és
osi tisztviselők a Rimamurányi, Fő-ut-
inater, Kassai-sor, Székely-utca, Tátra-
ákon át a városi uszodába vezetik,
1 a cserkészek kb. 1/2 órási fürdőt vesz-
A második csoport ugyancsak a fel-
utvonalon érkezik a városi uszodába,
felváltván az előbb érkezőket, a
prt szintén lemosakodik. Fürdés után
kekezés. A legelőször érkező 150 fő-
célgári csapat a Róm. Kath. Olyan-
ben ebédel. Ebéd után 13 órakor
a főtéri állomásra. A másodikban
150 főnyi acélgyári csoport für-
an az Ipartestületben ebédel meg.
n 13 óra 10 perckor indul a főtéri
sta.

gyár látogatását úgy kell irányi-
gy ezt a lengyelek kezdjék, akik
megtekintése után a 7. hővéd
os zászlóalj Báthori István lak-
megnézik és megkoszorúzzák
emléktáblát.

szerelvény másik felén a 200 ven-
a palackgyárba érkezik meg.
sz három csoportra szétva-
időben tekint meg a palack-
a másik 100 ugyancsak a
ban és egy időben a Bányá-
Gépgyár és Vasöntő felé
meg, felváltva egymást a
Egy százas csoport látog-
gyárban 45 percet vesz
a gyár látogatása kb. 11
belejezést nyer. Azok a
k a gyár megtekintésével
cserkészek veze-
ter, Kassai-sor,
tével a Fő-utca, Széna-

Három levél a tulvilágra

Gömbös Gyula miniszterelnök felesége, mint mult számunkban megírtuk mi is s mint az ország minden lapja megemlékezett róla, elköltözött férje mellől a szebb, az istenibb hazába, ahol nincs gyűlölet, osztályharc, vad élet-rohanás és ahol nincs politika.

A fájdalomszántotta markáns arcon át-átrándult a szenvedés, amint az ország gondjának viselőjén erőt vett a koporsó mellett az élettárs, az ember érzése.

A miniszterelnök mögött zárandokolt a kormányzóval az élén egy egész ország nemzeti társadalmá, egy egész ország hívő népe. És közöttük az a legnagyobb tömeg, amelynek segítéséről, könnyeinek letörléséről annyiszor, annyi szeretettel próbált gondoskodni Gömbös Gyuláné elnémult szíve.

Mert ez a jótékonyaság, ez a segíteni akarás volt az ő fő életcélja, fő munkálkodási területe a nemzeti gondolat szolgálása és hitvesi szeretettűzének ápolása mellett.

Hányan és hányan az elesettek közül emlegették áldva nevét, imádkozva életéért, segíteni képességének fennmaradásáért és ime a szív nevében érző a szív nevében cselekvő, a szívből élő nagyszonyos életét a szív ölte meg. Hányan fordultak ehhez a beteg és mégis a szeretet motorjától hajtott szívhez segítségért szóban, írásban, nyíltan és titokban! És ahogyan mondják soha senki sem fordult oda hiába; a szívtől minden kopogó előtt felnyílt.

Amikor ez a szív már végkép bezárult a földi szó, a földi betű előtt, amikor behunyva pihentek a szemek, amelyek annyi kérés levelet elolvastak, még három levél érkezett Gömbös Gyuláné címére. Még három könyörgés, segítségkérés. Ezt a három levelet már nem bonthatta fel a simogató kéz, földi szemmel már nem betűzhette három szegény özvegy kérését a vállatörő kereszt súlyának enyhítéséről.

Ezt e három levelet már csak lélekszempellel, a földön túli emelkedettség tisztánlátásával olvashatta el Gömbös Gyuláné. Mert elolvasta bizonyosan, talán már akkor, amidőn meg sem írótak, amikor még határtalan bizalom alakíttatta csak az egyszerű mondatokat három lélektámasztó lélek segítségkérésére. Elolvasta s azóta azok teljesítéséért a világok leghatalmasabb trónja zsámbolyánál könyörög.

És most mi salgótarjániak is leve-

leket küldünk a nagyszony után. Mi is három borítékba tesszük le sem írható, el sem mondható töméntelen kérésünket, Három borítékba, amelyek egyenként is oly igen súlyosak a sok-sok kérésből, könnytől, jajtól, vágytól, bizakodástól, de együttvéve oly nehezek, hogy halandó felnyitni sem bírná csak az, akinek minden könnyű már; minden bennelévőt pedig elolvasni, szívhez ölelni s az áldozati oltár elé vinni a nagy-nagy magasságok fölé csak egy Szilágyi Erzsébet tudja.

Az első boríték a munkásnép szenvedéseivel van tele. Salgótarján nyomorgó, de bizó népének kézkulcsolása, hogy adassék e népnek munka, adassék e népnek kenyér, az özvegynek gyámoltó, az árvának szerető szülő. Salgótarján népének könnye csordul ki a boríték sarkán, a jaj zendül ki a segítség várók ajkán. A második boríték a „határ” borzalmas súlyával van tele, a magyarság kétségbeesett sikolya süvölt itt a végeken s eszelős rémülettel mered a Káncstetőn leásott szegények köre. Az igaz-

ság mindent elsőprő hitével várja, hogy ennek a második levélnek tartalmát meggyalázott nemzetünk jussát egy mártír élet önfeláldozására hivatkozva kifogja egyszer majd könyörögni. A harmadik levélben arra kérjük, hogy azt a férfit, aki mindezeket ideát küzd, aki nagy népek metrópolisát járja most is, magába rejtve az embert a férjet, hogy a nyomornak véget vessen, hogy nemzetünk igazságát szerette, ezt a férfit égi oltalomba vezesse. Amint az életben szíve szeretetének lobogó fényét, mellett vezette, óvta, támogatta, kísérte mint egy harcostárs, onnan az égiek szeretethonából küldjön erőt, támogatást, hitet, bizalmat a nagy harcok idejére.

A könyöröletes szívű anya, az égi lelkesedéssel honleány és a szerető feleség részére Salgótarján három levélével e haza millióinak sok-sok megíratlan levele röppen egy távozó nagy szív után. A nagy asszony most ezeket olvassa s munkátlan, szánandó magyar népéért könyörögni most odatérdel a magyar martírok sorának végére.

Nem lehet, hogy kérését a jószágot önfeláldozást tudó Isten, meg ne hallgassa. Sz. I.

Hírek és különfélek

Cserkészzeink táborba szállásal Ma és holnap reggel városunk Sírly és Mátra csapata Gödöllőre a világítótáborba. Szorgalmas készülődés előzte meg a táborba szállást s nem versenyben alakulnak ki majd a festőibb-nél festőibb táborcsoportok.

Tizezrével jönnek össze az ép testben ép lelki ifjak ösztöne, meleg szívek s bizonyára eredményesebb „diplomaciai” munkát fognak végezni öntudatlanul is, mint a bölcsnek mondott londoni stb. konferenciák diplomái. Figyelemmel kísérjük a világ szívének tengelyébe helyezett gödöllői nagy találkozót, mely a közeledő revüjöt is meg fogja gyorsítani, amihez kérjük a magyarok Istenének áldását! Végezzetek jó munkát kedves cserkészzeink a világítótáborban, ahová városunk népe tömegesen fog el zárandokolni és gyönyörködni benne és munkátokban!

Személyi hír. Traum Péter esp. plébános 6 heti szabadságáról hazaérkezett. — E helyen említjük meg, hogy Traum plébános nyugdíjaztatását kérte az egyházmegyei főhatóságtól s erről egyházközsége is tudomást szerzett. Róth Pál bányauigyi főtanácsos, igazgató, egyh. közs. elnök összehívta az egyháztanácsot, amely a plébánost szeretetéről, megköszönéséről biztosította és visszamaradását kérte. Időközben azonban már az egyházmegyei főhatóság is úgy döntött, hogy a plébános nyugdíjaztatás iránti kérelmét nem tudja teljesíteni. Így az egyházközség és püspökség állásfoglalása találkozik, ami Traum Péter esperes-plébános értékes egyéniségének bizonyára a lelkes és hűvelő összeforrt hivatott építő munka fokozását fogja biztosítani.

Személyi hír. Dr. Jánosy Ödön áll. rendőrkapitány 4 heli szabadságra távozik. Helyettese dr. Madách József r. fogalmazó.

Orvosi hír. Dr. Lusztig Miklós tanulmányi szabadságáról megérkezett és rendelését újból megkezdte.

Áthelyezés. Vitéz Zsengeller József m. kir. csendőrszázados felettes parancsnoksága Bajára helyezte át. Távozását a város társadalmá, de különösen az inségek nagy tábora fájó érzéssel veszi tudomásul. Meleg, baráti magyar szívvel csak

tisztelőket szerzett magának e városban és környékén, ahol hivatásának magaslatán állva, résztvevő a társadalom szociális és charitatív ténykedéseiben.

A nógrádi ág. hitv. evang. egyházmegye folyó évi augusztus hó 10-én délelőtti 9 órakor városunkban tartja ez évi rendes közgyűlést. A gyűlések a helybeli acélgyár tisztikaszinó helyiségében Mihalovics Samu nógrádi főesperes és Laszkáry Gyula nógrádi egyházmegyei felügyelő elnöke alatt a rendes tárgysorozat tárgyalásával tartatnak meg. Előző napon, augusztus 9-én Urvacso-ra-osztás a templomban lelkészek, egyházfelügyelők és tanítók részére, a különféle bizottságok, a tanítóegyesület ülései Bérczes Lajos egyházmegyei tanító, egy. elnök vezetése alatt este 7 órakor a helybeli evang. templomban gyűlést tartott, mely közgyűlésre a közgyűlés tagjait, minden egyházszerető és egyházügyért érdeklődő testvért szeretettel meghív a egyházmegye elnöksége.

M. Kárpát Egy. salgótarjáni osztálya f. hó 30-án vasárnap tartja hivatalos turáját Ágassvár, Hasznosvár, Turavezető G. Kuchinka Béla. Indulás a főtéri állomásról reggel 5 ó 15 perckor. Erkezés este 8 ó. 30 perckor. Vendégeket szívesen lát az egyesület. Ismerje meg mindenki a gyönyörű Mátrát.

Megalakult a Balassa Irodalmi Társaság. Az a megértés, mely mindig kísérte a Salgótarjáni Balassa Bálint Irodalmi és Művészeti Társaság fejlődése útját, a mult héten megható lelkesedéssel jelentkezett a Társaság alakuló ülésén. Szép számú közönség, a magyar szellemi közösség salgótarjáni letéteményesei adtak kifejezést örömeiknek és annak a benső óhajnak, hogy egy minden politikumtól mentes kulturális együttműködésben megtalálják majd a vidéki élet

Székelly-utca, Tátra-utcaikon át ugyancsak a városi uszodához érkeznek, ahol ők is kb. 15 percig megfürödnek. Fürdés után ebéd a Polk-féle nyári vendéglőben.

Az ebéd pontosan 12 órakor kezdődik. Ebéd alatt a Polk-féle nyári vendéglőben cigányzene játszik. Ebéd után 13 órakor sorakozás és indulás négyes sorokban Losonci-, Vaskapu-utca, Szénatér, Fő-utca, Fő-tér „Munka” felőli részen át a kisállomásra, ahol a különböző helyeken érkező cserkészcsapatok találkoznak. Somoskőújfalu indulás vonat 13 óra 30 perckor. Somoskőújfalu érkezés 13 óra 48 perckor. Somoskőújfalu állomásról a Kárpát Egyesület tagjainak kalauzálása mellett a vendégcserkészek gyalogosan megérkeznek Salgóra kb. 14 óra 45 perckor. Salgón a Petőfi emléktáblánál zeneszám, 3 perces beszéd, tárogató. Beszél Molnár László gimnáziumi tanár. A beszédet a külföldi cserkészeket kísérő magyar cserkésztiszt tolmácsolja. Beszéd után kb. 15 órakor elvonulás a Kárpát Egyesület új forrásához 20 perces séta után, ahol uzsonna, pihenés, játék. A salgói forrástól a kiránduló csapat 17 órakor indul vissza a somoskőújfalu állomásra. A salgói forrástól az indulás előtt 10 perccel a cserkész kürtös kurtijébe fúj, hogy ezzel figyelmeztesse a kirándulókat a gyülekezésre. Somoskőújfalu visszaérkezés gyalogosan 18 óra. Somoskőújfalurol indul vissza a vonat Salgótarjánba 18 óra 18 perckor. Erkezés Salgótarján főtérré 18 óra 30 perckor. Főtéri állomáson a bányazenekar zenével fogadja az érkezőket. A vendégcserkészek a főtéri állomáson a vonat előtt helyezkednek el. A zene után a gazdasági egyesület dalárdája énekel, majd újból a zene játszik. Bucsuzáson megjelenik a város tisztviselői és a polgármesterrel az élén és a fogadó bizottság tagjai. Gödöllőre a különvonat vissza indul 18 óra 40 perckor. A két nap programja azonos.

Angliában olyan lelkesedéssel és annyi szeretettel fogadták a mi árvalányhajás cserkészzeinket a legutóbbi jamboreen, hogy egyikük sem tud meghatódás nélkül visszagondolni az ott eltöltött kedves napokra. Ezt kell nekünk is elérnünk, ezt célozza ez a kis ismertetés és ennek a nemes célnak a szolgáltatásban áll a város polgármesterének alábbi kérése Salgótarján polgárságához:

A gödöllői cserkész világítótáborból 1933. augusztus 7-én — hétfőn és 11-én pénteken 500 — 500 főnyi külföldi cserkész ifju érkezik városunkba. Hivatalos fogadásunk d. e. 1/2 9 órakor a nagyalállomáson lesz.

A cserkészek a délelőtti folyamán a gyárakat tekintik meg, míg délután 1/2 2-es vonattal Somoskőújfalu utaznak, honnan egy gyalogossal salgói kiránduláson vesznek részt.

Bucsuzás a Főtéri állomáson este 6 óra 30 perckor.

A külföldi nemzetek cserkészei között bizonyára tekintélyes számban lesznek olyanok, akiknek magyarországi látogatása a magyar jövő szempontjából fel nem becsülhető jelentőséggel bír. A jamboree szelleme tiltja az irredenta propagandát, így csak meleg szívünk és közmondásos vendéglátó tudásunk ad módot arra, hogy ezt a propagandát a szeretet erejével mégis megvalósítsuk.

A külföldi cserkészek salgótarjáni látogatására tehát különös gondot kell fordítanunk és arra kell törekednünk, hogy a külföldi nemzetek fiataljai jól érezzék magukat körünkben.

Epen ezért felkérem a város polgárságát, hogy ezen a két, hazánkra és városunkra nézve nagyfotosságon napon

házaikat fellobogózni és a város utcáin megjelölő külföldi nemzetek fiatal lelkesen és magyaros vendég szeretettel fogadni szívesek legyenek.

Ugy a fogadáshoz, mint a bucsuzáshoz, valamint a salgói kirándulásra a város közönségét meghívom. Eljutni a nagyalállomási fogadáshoz a Fő-téri állomásról reggel 7 óra 57 perckor induló személyvonattal lehet, míg visszajönni a nagyalállomással szemben induló bányai kisvonattal lehetséges. A salgói kiránduláson részt venni óhajító közönség a Fő-téri állomásról d. u. 1/2 2 kor induló rendes menetjáratu személyvonattal mehet fel Somoskőújfalu állomásáig, míg este 1/4 6 órás személyvonattal jöhet vissza.

Kíváncsok, hogy már az első benyomások pillanatában bevésszék a külföldi ifjak lelkébe tiszta fajmagyar jellemünk s ezért igen fontos, első sorban a fogadásnál, bucsuzásnál minél több magyarruhás asszony és leány megjelenése. Mutassuk meg, hogy Salgótarjánnak van szíve és ez a nagy piros szíve arassza el hazánk leendő barátait sok-sok virággal. Legyetek ott minél többen virágos kézzel, színes selyempruszlíkkal a begördülő cserkészvonatoknál.

Meg vagyok győződve, hogy komoly kéresem eljut a város közönségének szívéhez s Salgótarján lelkesedése és magyaros vendég szeretete újabb hű és hálás barátokat szerez városunknak és ezáltal hazánknak is.

Gödöllőn, de az egész országban is lázasan folyik a munka, hogy derék cserkészeink annyi külföldi babér után itthon is megőrizze a magyar faj felsőbbrendűségében vetett hitet. És megépült a nagy művek hosszú sorozata is: műutak, artézikutak, külön üzletváros, zenepavilonok, színház, tábori mozi, aréna, sport-

pályák, tribünök stb. stb. Látni kell az ilyesmit mindenkinél! A látványos tornaszerű gyakorlatok, cserkész és nemzeti játékok, történelmi jelenetek, nemzeti táncok, cserkészügyességi számok vonzó képei mellett nagyjelentőségű szerepe van a jamboree-nak népművelési szempontból is. És ha mindezekhez hozzávesszük, hogy Magyarországon talán csak egy fél évszázad múlva ismétlődő rendkívüli eseménnyel állunk szemben, a gödöllői cserkész tábor nemcsak mint rendkívüli látványosság bírhat jelentőséggel, hanem mindenki számára csak tanulsággal szolgálhat a világ népeinek közelebbi megismerése. Nagyjelentőségű a tábor megtekintése különösen azoknak, akiknek a külföldet megismerni nem áll módjukban, mert Gödöllőn együtt találják a legkülönbözőbb nemzetek, messzi világgrészek cserkészeit, akik magukkal hozták a magyar földre országuk lakosságának jellegzetességeit és különleges életmódjukkal, szokásaikkal alkalmat fognak adni nemzetük sajátosságainak megismerésére.

De talán történelmünk egész folyamán nemzetünknek sem volt ilyen alkalma megismertetni és megszerettetni magát, mint most, amikor a világ válogatott ifjúsága, a jövő társadalmának vezető rétege jön el hozzánk nyitott szemmel és várakozó szívvel. Vegyünk részt mindnyájan a meghódítás áldozatos munkájában, hogy itt Salgótarjánban is ne csak városunk gyönyörű környékét és a magyar erő és acélos izmok diadalát hirdető hatalmas iparvállalatainkat lássák, hanem a feljük sugárzó meleg szereteten keresztül ismerjék és érezzék meg Salgótarján szívét és az ezer év viszontagságait annyi vérről öntözött árva, de árvaságában, elhagyatottságában is nekünk annyira drága magyar föld lelkét.

szellemi magaráhagyottságában is azokat a kulturális lehetőségeket, melyektől térbeli és főként anyagi okok miatt elvágunk zárva. Az alakuló ülés egyhangú lelkesedéssel a következő tisztikart választotta: Tisztikar: Diszelnök: Dr. Sztranyavszky Sándor, tiszb. elnök: Dr. Förster Kálmán, irodalmi-nők: Dr. Biró Pál, Bérczi Sándor, Dr. Chorin Ferenc, Fabini Henrik, Dr. Hirsch Albert, Róth Flóris, Veres Zoltán, Zorkóczy Samu, védnők: Szenté László, Tarnay Kálmán, Lénárd Károly, elnök: Gólián Rezső, al-elnökök: Dr. Dornay Béla, Schreiner Jenőné, főtitkár: Dr. Schwabach László, pénztáros: Kossik István, háznagy: Kruntorád Imre, irodalmi-titkár: Semetkay József, művészeti-titkár: Röder Alfréd, jegyző: Dr. Tóth Mátyás, ellenőrök: Friedmann Sándor, Lizsnyánszky Antal, műkedvelés: Deák Józsefné, Kraft Aladár, Szabó István, népművelés: Körmöczy György, Sztankovics János, ügyész: Dr. Tibor Sándor, örökös tagok: Szántay István, nógrádi Papp Dezső dr., választmány: Császár Pál, Csintalan Ábris, Egri Endre, Horváth László, Dr. Jánossy Ödön, Kiss Lajosné, Kovács Gézané, Kovács Dezsőné, Nagy Béla, Pénzes Zoltán, Dr. Szentgyörgyi Zoltán, Szóbi Lajos, póttagok: M. Nagy Lajos, Urbán Kálmán. Ezen kívül 3 szakosztály fog működni, melynek működő, cselekvőképes, aktív tagjai képeznek a Társaság szellemi gerincét. A szakosztályok kontingentált tagjait, az első választmányi ülés választja meg.

Zagyvapálfalván holnap szentelik fel az új templomot. A szertartást és istentiszteletet Pájer János püspöki helynök végzi nagy papi segédlettel. Amint értesülünk — városunkból bucsujáró menetben zárandokolnak el az anyae gyház hívei a filiából külön plébániává fejlődött új Egyházközség ünnepére.

Drégelypalánkon Endresz Györgynek emléket állítanak fel. A balassagyarmati sajtó-organum hosszabb cikkben számol be Endresz Györgynek 1931 októberében történt ottani látogatásáról. Dr. Soldos Béla főispánunk indítványára a vármegyei közgyűlés lelkesen csatlakozott azon javaslatához, hogy a leszállás helyén emlékmű emeltesse a hős oceánjáró nevének megörökítésére. E célból már főispánunk vezetésével bizottság is járt e hó közepén Drégelypalánkon, ahol Tabódy Tibor képviselő is megjelent a kiváló Bánhidy Antal pilóta által vezetett repülőgépen.

Éleslővészlet. A helyőrség alakulatai folyó évi augusztus hó 1, 2 és 3-án a Somoskőujfalutól DNY-ra fekvő területen éleslővészletet tartanak. A lakosság a jelzett napokon és időben ezen területen ne tartózkodjék, mert az életveszélyes.

A Szentkuthoz zárandoklatot vezetett P. Marián plébános f. hó 23-án. A cca 2000 hívő reggel 3/45 ó-kor indult a nagyalomlásról 3/46 órai vonattal mentek Nagybátonyig, ahonnan szenténekeket énekelve, például rendben vonultak a kegyhelyre, ahova ugyanakkor Szolnokról is több száz zárandok érkezett a Ferences atyák vezetésével. — A Szentkuthnál P. Ribá Hugó köszöntötte szeretettel Salgótarján ezreit, majd 10 órakor a szabadban főpapi mise és körmenet volt, melyet Pájer János rosnnyó püsp. helynök végzett nagy asszisztenciával. Mise után P. Marián plébános mondott nagy hatású beszédet a Mária kultuszról, melynek rohamos terjedése és csodálatos ereje ezrekkel tölti meg a bucsujáróhelyeket, a hitért és hazáért nagy áldozatokat is hozni tudó hívő sereggel. — A d. u. 2 órában megkezdett zápor a táborozó zárandokokat kissé megzavarta, de ez ellen a kolostor temploma s tágas, festői fedett folyosója biztos menedéket nyújtott. — D. u. 5 órakor litániát s rövid szentbeszédet mondott P. Marián, majd az eső által lehűtött és portalan, tiszta levegőben felfrissült, ájtatos lelkek csodálatosan szép Mária énekeket énekelve elindultak Nagybátonyba, ahonnan 9 órakor érkeztek a nagyalomlásra s 3/410 órakor a ferences kápolnába. Csillagó gyertyák fényében, harangzugas között vonult a hosszú, rendezett menet, öntudatos szellemet sugározva és tiszteletet váltva ki az uccákat ellepő ezrek részéről. — P. Marián hívein kívül elkísérték utjára P. Albert és Olay István áldozópapok, továbbá Gyetvay Géza és Csomor teológusok.

A Ker. Szoc. Szakszervezet aug. 12-én ünnepli az országos mozgalom megalapításának 30 éves jubileumát. Szerte az országban értékes ünnepségek keretében emlékeztek meg erről a Krisztus igazságos

szocializmusát hirdető dolgozók, akiket a felebaráti szeretet parancsa tesz meg nem alkuvókká, de akik mások meggyőződését nem terrorisztikus eszközökkel, nem a pártlegyelem kihasználásával akarják letörni, elnémitani. Az Országos Központ képviselőjének szereplésével rövid diszkusszió lesz a jelzett napon este 8 órakor, majd utána az Elcsérelt élet c. nagyhatalású szindarab kerül előadásra a Róm. Kath. Olv. Körben. A csendes, de értékes munkát végző szakszervezet ünnepén bizonyára nagy számban vesz részt városunk közönsége.

Tűzoltó Egyesületi híre. A vízváltatói villamosközpont Önkéntes Tűzoltó Egyesülete f. év augusztus hó 6-án délután 3 órai kezdettel Körmendy Tibor főmérnök védnöksége alatt az egyesület felszerelése kiegészítésének a céljaira a vízváltatói kaszinó kerthelyiségében tekeversennyel egybekötött táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Tánchoz a zenét a pályatársulati zenekar és a helybeli vonós zenekar szolgáltatja. Tánc éjfélig. A táncmulatság napján, aug. 6-án a zagyvai rakodó és Vízváltató között a szükséghez mérten vonat áll rendelkezésre, melynek az igénybevételehez a belépőjegy megváltása jogosít. A belépőjegy a helyszínen, valamint Zagy-

vai rakodón váltható. Személyjegy ára 80 fillér, családijegy ára 3 személyre 2 P. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság augusztus hó 13-án lesz megtartva. — E helyen említjük meg, hogy aug. 6-án d. u. fél 5 órai kezdettel **Báthori emlékműrészlet** lesz a S.B.T.C. és S.S.E. között a S.B.T.C. pályán. Ennek lézajlása után a jótékony célból kellemesen szórakozni kívánó közönség a közeli Zagyvarakodóról bizonyára nagyszámban megy ki a festői Vízváltatóra az ottani fiatal közhasznú intézmény támogatására.

50 éves érettségi találkozó. Budapesten a Lipót körúton levő Schück-féle étteremben, hét-öreg ur jött össze megható találkozássra, hogy az 50 évvel ezelőtt Lőcse városában lelett érettségire emlékezzenek. Családostól, unokáktól kísérvé jelent meg az élők közül az említett hét iskolatárs, akik könnyezve emlékeztek meg a már porladó jó professzorok pedagógiai szétszéleiről, az elhunyt iskolatársakról s főképpen a trianoni zsarnok békéről, mely az Alma Mater drága, boldogító légkörétől is megfosztja az emlékezni akaró öreg diákokat. Városunknak 25 éven át volt kedvelt orvosa dr. Soltész József ny. bányafőorvos is a találkozóon megjelent hét öregdiák között volt s ez tette az egyébként is ritka és szép eseményt számunkra is érdekessé s a megemlékezésre méltóvá.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Mezőgazdasági és ipari hírek

(A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal közleményei.)

Románia az önellátás útján. Az önellátás elve mindjobban kezd érvényesülni Romániában is. A kontingenlási rendszer kiterjesztése is ennek a rendszernek beharangozója és a vámok további leemelése és a bevitel megszorítása is a gazdasági antarkia kiterjesztését szolgálja. Természetesen a mezőgazdaság és ipar, amint csak a belső piacra termel, más feladatokkal találja magát szemben, mint mikor a külföldi piacok számára dolgozik. Ezért úgy a mezőgazdaság, mint az ipar képviselői között tárgyalások indultak meg, hogy az új helyzetben az együttműködés alapjait lefektessék. Bukarestben a gyárpár megbízottai és az ökirályságbeli mezőgazdasági és szőlőtermelők szindikátusa között létre is jött egy ily megegyezési alap, mely elvont szöveget le, hogy a mezőgazdaság standardizálja a termelést még pedig különös tekintettel a hazai ipar szükségleteire. Viszont az ipar is első sorban a mezőgazdaság számára termel hasonló standard típusú cikkeket. A közeli napokban várható a cukorrépa termelők, a gyapjútermelők és a szövetgyárosok, a gyógynövénytermelők és gyógyárugyarak, végül az olajmagtermelők és olajgyárak közötti megegyezés.

Bécsből jelentik. A mai idénycikkipiacra 2350 q magyar kerttermény érkezett, ebből 1500 q barack, 600 q uborka, 100 q paradicsom, a többi vegyes gyümölcs volt. Kecskemétről 1120 q gyümölcs és 280 q uborka, Kiskunhalasról 290 q gyümölcs és 280 q uborka, Gyöngyösről 95 q paradicsom futott be, ezen kívül felhoztalban Jánoshalma, Szeged, Izsák és Kiskunhalas, valamint a dunamenti községek vettek részt. A piac eléggé élénk volt, az árak a tegnapiak, kivéve a salátauborkát, amely 30-40 g 24-32 f. és a kovászolnivaló uborkát, amely 32-35 g 24-26 f. áron kelt el.

Kecskeméten a kivételesen szép, la minőségű barackból csak kisebb mennyiség került a piacra, ezért 31 f-t fizettek kg-kint. A felhozatal általában csökkent, az esőzés miatt. Uborka iránt igen élénk volt a kereslet, úgy hogy a felhozott áru teljes egészében elkelt. Árak: nyári alma 10—25, rétesalma 15—25, apró körte 6—15, bönika szilva 6, doktor szilva 10—18, kajszinbarack I a 22—25, II a 15—20, rózsabarack 30—32, uborka 20—24, paradicsom 20—30 f. kg. Zöldpaprika, hegyes 1/2—1, tölténivaló 1—3 f. db-kint.

Egerben kevés áru volt a piacon és a forgalom kizárólag belső viszonylatban nyert lebonyolítást. Külföldi kereskedő nincs a piacon. Árak: kajszinbarack 35—40, nyári alma 10—20, nyári körte 14—24, ősi barack 40—60, zöldbab 2, salátauborka 8—10, paradicsom 30—35, zöldpaprika, tölténivaló 60—70, karfiol 30—40 f. kg.

Szécsényben: az aratás folyamatban van, egyes kistermelőknél már csépelnek. Magyar holdanként 7-8 q-s termést várnak. A buza és a rozs minősége jó, az árpa közepes.

Murakeresztúron keresztül 22 vg 215 db hizott ökröt, 10 vg 130 db tehénét, 10 vg 152 db növendék marhát vittünk ki Olaszországba. Sopronon keresztül Ausztriába, ugyanezen idő alatt, 72 marhat, 383 sertést, 15 lovat. Németországba pedig 144 db lovat exportáltunk.

Buza árak Franciaországban. A kormány a búzaárakat a következőképpen állapította meg: július 15-től augusztus 31-ig 115 franc (2540 pengő) ami 1934 júliusáig lassanként 131.5 franc-ig emelkedik. (28.39 pengő.)

Csehszlovákiában: Szlovénközből jó rosztermést várnak és minőségileg sem lesz rosszabb, mint az előző évben, csak a morva batáron, ahol a rozs tavasszal a szárazság és a hideg idő miatt sokat szenvedett. Az őszi buza mindenütt jól érett és mennyiségileg is kielégítő, minőségileg is kiváló. A családokban ismét kitünő termés lesz búzában. A Vág-völgy középső részét és a Nyitrától a Verebelytől északra eső vidékeket kivéve, ahol a szárazság és hideg akadályozta a fejlődést, mindenütt jó termés várható. Az eddigi vizsgálatok megalapították, hogy a szlovénközi buza semmivel sem rosszabb, mint a Mani tóba. Az Árpatermés valamivel rosszabb a tavalyinál, ami részben a 6%-al kisebb vetésterület következménye, részben pedig a rossz időjárás folyamánya. A zab úgy mennyiségileg, mint minőségileg jó termést ígér. Tengeriben még közepes termésre sincs kilátás.

A levegő hősei.

Még sohasem olvastunk annyif repülőbravurról, mint ezen a nyáron. Alig mulik el hét anélkül, hogy ne ejtené bámulbatba az egyszerű földtaposót valamelyik pilóta hajzeresű vakmerősége és csodálatos eredménye. Most épen az olaszok hőstetteivel vannak tele az újságok, melyek részletesen beszámolnak a 24 gépnek viszontagságairól és sikereiről, amelyek Róma mellett kezdődtek és Amerikában a chicagói vilákiállításra nyerték el a koszorút, hogy az oceán hazafelé való repülésével még örebitsék babérait.

El lehet gondolkodni ezen a földi való szabadulási vágyon. A XX. század szülötte ugyanis annyira ontotta magát itt a földön, annyira átszalta a rendes nemzetközi élet összekötő szálait, hogy törbe esett madárhoz hasonlóan szabadulni iparkodik tőle s megcsömörlödvé keresi azt a tájat, ahol ember még nem járt és ahol megtisztult elgondolásai szerint rendezkedhetik be. Ez az egyik indító rugója a heves repülési vágynak, míg a másik az örök és olt-

hatatlan felfedezési láz, amely nem hagyja nyugton a fiatalságot. Sohasem elég nekik az apák tudása és munkájának gyümölcse, hanem mindig különös és tökéletesebb, vagy úgy is mondhatnánk, hogy hősebb akar lenni elődeinél.

Most ugyanis nem a véres háború, hanem a békés fejlődés és tudás fátylaja lobog ezeknek a csodálatosan tökéletes repülőgépeknek nyomában. Ma még a kölcsönös megértés útját egyengetik, de ott leselkedik a nyakukban a sötét gond is, hogy mi lenne, ha komoly kenyértörésre kerülne a sor és harcos ellenségként állanának szemközt egymással? Az olasz repülők eredményei alapján nem kell valami színes képzelő tehetség arra, hogy megközelítő hűséggel megrajzolhassuk a lappangó tűz háborus pusztításának képét.

A sorozatos repülőhőstettek tehát égő felkiáltó jelek a világ sorsát intéző vezetőknek, hogy bármekkora áldozatokkal is, de egyengessék a kölcsönös megértés útjába meredő akadályokat, mert ha még egyszer fellobogna a vad szenvedély és a zabolátlan indulat ejtené hatalmába az egymással csak kényszerűen látszólagos barátságban élő nemzeteket, kiszámíthatatlan pusztulás és jóvátehetetlen kár szakadna valamennyiünk nyakába.

Amikor tehát örömmel látjuk a hozánk jó szívvel viselkedő olasz légi haderő minden dicsőit és elismerést megérdemlő hősi teljesítményét, büszkeségünk mellett hálásan köszönjük nekik ezt a figyelemre méltó leekét amelyről bizonyára megértik az illetékesek is, hogy eddig rossz uton haladtak ezen a vén földön és a háborút készítik elő, ha nem hallgatják meg és nem orvosolják az élnymott és szolgaságban tartott nemzetek jogos és emberi követeléseit.

Felvételi tájékoztató. A békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatósága folyó évi október hó 1-én kezdődő 2 éves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskolába 17 évet betöltött ifjak és legalább 4 elemít végzett ifjak vételnek fel. Katonaviselt vagy magasabb képzettségű ifjak a felvételnél előnyben részesülnek. A szakiskola célja földbirtokokkal vagy bérlettel rendelkező gazdák fiainak a gazdaság minden ágazatában alapos kiképzése, ugyancsak uradalmak részére gazdasági altsztek nevelése és szakképzése. Az iskola elvégzése kisebb fejipari üzemek vezetésére is képesít. Évi teljes el látás butorhasználati díjjal 260 P. Szegénysorsu, vagyontalan, vagy sokgyermekes szülők gyermekei, negyeddijs, vagy ingyenes helyre is pályázhatnak. A felvételre június hónaptól kezdve lehet jelentkezni, azonban a kérvények augusztus hó 1-ig beadandók. Az iskolába való felvételre részletesebb felvilágosítást ad a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatósága.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. S. I. Lapunk iránt mindig megnyilvánult barátságáért és legutóbbi üdvözlétéért fogadjuk szerkesztőségünk meleg köszönetét.

V. B. A beküldött referáda tulságosan hosszú s mindkét eseményről már megemlékeztünk.

S. O. Sajnos ön már az utólisták hatalmas táborában is vezet. Tartozása 54 pengő. Kérjük a rendes negyedévi előfizetéssel régi tartozására is küldeni valamennyit, mert a f. hó 11-én megtartott **A Munka közgyűlés névszerint is foglalkozott a hátralevő előfizetőkkel** s elrendelt bizonyos intézkedéseket a sokszor rosszakaratú adósok ellen. **Lapunk negyedévi előfizetési ára csak 2 pengő,** ami a vidéki lapoknál szinte egyedül álló,

825/3-933

Tárgy: A városi uszodában való fürdőzés szabályozása.

Rendelet.

(A közönséget érintő kivonatos közlemény)

Amennyiben a cselekménye súlyosabb büntetendő rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és a rendelet alapján 100 pengőig (legszárpengőig) terjedő pénzbüntetéssel büntetendő az:

Aki figyelmeztetés ellenére este 8 óra után fürdik a uszoda területét el nem hagyja.

Aki az uszodában a figyelmeztető táblákat, egyéb jelzéseket, berendezéseket olvashatatlanra, használhatatlanná teszi, elmozdítja, megromlítja.

A tulajdonos, vagy bérlo, illetve az általuk megbízott személy köteles a fürdőruhákat használat után kimosni és kiszárítani. Piszkos, vagy vizes fürdőruhákat kiadni tilos.

Állatokat a fürdő területére behozni, beengedni nem szabad.

A közös (női és férfi) és a nem közös fürdőre nézve az uszoda háziszabályzata irányadó és kötelező. A szabályzat megfelelően közhírré teendő és a fürdőben szombatnapi két helyen kifüggesztendő és olvasható állapotban tartandó. E pontban írt kihágásokért a tulajdonos, illetve bérlo, vagy az általuk megbízott személytől kívül a fürdőző is felelős.

Aki a fürdő vizét a napfürdő homokját, kabinokat ugrót stb. és egyéb berendezést bármilyen módon bepiszkítja, beszennyezi az ugrót vagy más berendezést lefoglalja, rendellenesen használja, az ugrópádon kívül egyéb helyeken vízbe ugrik. A fürdő medencében szappant használni nem szabad. Aki ragályos, vagy undorított betegséggel ellátott a fürdőt használja a tulajdonos vagy bérlo, illetve az általuk megbízott személytől kívül a fürdőző is felelős.

Aki a fürdőt zavarja, magatartásával mások élvezetét kellemetlenül érinti, bántóan, izléstelenül, szemtelenül, vagy botránnyal viselkedik, a fürdő területén fürdő ruhában, trikóban vagy pizsamában táncol.

Aki fürdés előtt zuhany lemosás (tüss) nélkül a fürdőt használja. A zuhany alatt a szappan használata nincs megtiltva.

Aki oldal vagy hátkivágásos, (mélyen dekoltált) esetleg átlátszó fürdőruhában, trikóban a fürdő területén megjelenik, fürdik. Aki a fürdő területét ily öltözékben, vagy pizsamában, fürdőruhában vett felöltőben elhagyja, után vagy nyilvános helyen megjelenik. A férfiaknál is kötelező az előbb leírt fürdőruha, vagy trikó használata. Kivételt képeznek ezalól és csupán uszodánadrágban, vagy szabályzatuk szerinti fürdőruhában is fürdhetnek csoportos fürdés esetén, felügyelet mellett a fegyveres testületek tagjai a leventék és cserkészek, valamint a tanuló ifjúság. Ilyenkor a fürdés másoknál meg nem engedhető.

Aki a fürdő területén kabinon kívül öltözködik, vagy olyan kabinba erőszakosan benyit, belép, melyben már más is tartózkodik, a kabinja ajtaját szándékosan és feltűnően nyitva hagyja. Nemek szerint különválasztott közös öltözőkre ezen tilalom nem vonatkozik.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép életbe a kifejezett megújítás nélkül 1934. év december 31-ig érvényes.

Salgótarján, 1933. július 25.

A kapitányság vezetője helyett: Madách József m. kir. rendőrfőigazgató.

Kaptuk az alábbi levelet:**Tekintetes Szerkesztő ur!**

Tisztelettel kérem az alábbi soraim közlését: Folyó hó 26-án Salgótarjából Szentkut bucsujáráhelyre „Mavart” járat ment. Feleségem és leányom részére napokkal előbb jegyeket váltottam, akik az utazás napján a 7 órai indulási idő előtt jóval megérkeztek az indulás helyére, amikor még utas is kevés várakozott ott, tehát nyugodtan, tokolodás nélkül felszállhattak volna és kényelmesen elhelyezkedhettek volna a kocsiban, azonban Tóth Zoltán üzletvezető a kocsit a tájára állva senkit fel nem engedett s csak akkor jellezte a beszállást, amikor már a sok utas együtt volt és ugyanakkor kijelentette, hogy az első 4 hely el van foglalva. Természetesen az utasok megrohanták a kocsit, hogy helyet kapjanak, a 4 első helyre senki nem ülhetett, így a leányomnak hely nem jutott és kis pótszékre kellett utaznia, akkor, amikor az első köztér érkezett az indulási helyre, az indulási idő előtt jóval és akik előre lefoglalták a helyeiket, kényelmesen oda sétáltak az indulás idejére és elfoglalták fenn tartott helyeiket.

Visszafelé családomb jó eleve biztosítandó magának helyet, korán beszállt a kocsiba, hogy ne kelljen ismét a pótszékre nyomorogni, mert azt hitték, hogy itt is úgy van, mint mindenütt a világon, ahol számozatlan helyek vannak, aki előbb jön, előbb ül.

Azonban tévedtek. Ekkor meg a soffőr jött be a kocsiba, „mindenki azon a helyen utazik, amelyiken jött”, leányomat felállította helyéről és visszafelé is kénytelen volt a pótszékre utazni.

Még egyet! Közölték az utasokkal, hogy délután 6 óra előtt a mi szín alatt nem jön vissza a kocsit, még is jóval korábban indultak. Kértem, ha lemaradt volna néhány utas, ki fizette volna meg azoknak a visszautazásukkal felmerülő külön autós költségeit?

Kérem a Mavart tekintetes Igazgatóságának szíves intézkedését, hogy ilyen kivételezések többé elő ne fordulhassanak, hogy valaki előre foglalhasson helyet és kérem, hogy a személyzetet az utasokkal való előzékenyebb viselkedésre utasítapi sziveskedjék.

Salgótarján, 1933. július 27.

Tisztelettel:
Aláírás**SPORT.****Magyarország amatőr bajnokságát városunk csapata az SBTC. nyerte meg.****Páratlan bravúrral jutottak a tarjáni fiúk a 11 aranyéremhez.**

Hatvan város hatalmas sport attrakcióhoz jutott az intézőbizottság jóvoltából. Itt dönt el vasárnap délután, hogy melyik a legjobb magyar amatőr csapat.

Tikkasztó forróságban autón, motorkerékpáron és kerékpáron már a kora délutáni órákban, hatalmas tömegek lepék el a hatvani strandfürdőt, cukrászdákat és nyári vendéglőket. Budapest, Miskolc vonaton, Eger és Gyöngyös pedig minden lehető járművön küldte érdeklődő fiait és sportbarátjait a hatvani vasutas sporttelepre a nagy mérkőzés színhelyére.

A gyöngyösi szurkolók élén vonult be Radó László és Szokolay Eta is a sporttelepre, akik pár napja távoztak városunkból Gyöngyösre, s ezzel a győzelmes érdeklődésükkel ismét a város hírhedtségét adták Salgótarján iránt érzelmi szerelőknek.

Négy órakor beérkezett a tarjáni különvonat, hozta a zászlókkal és szócsövekkel felszerelt tarjáni szurkolók tömegét.

A zsúfolásig megtelt pálya felett azonban gyűltek a sötét felhők és pont 5 órakor megindultak az ég csatornái, hatalmas zápor zuhogott alá, a kis tribün nem tudta a hatalmas tömegeket befogadni és bizony sok száz ember bőrig ázott.

Az eső dacára Gerő bíró sipjelére felálltak a csapatok és 5:15-kor megindult a játék.

A Törekvés azonnal belefekszik, szögletugrást erőszakol ki, de a tarjáni védelem látszólag. Szabó előreadott labdájával Ménich II ugrik meg, hatalmas lövést Szollár fogja, Gerő bíró les miatt állítja meg Stirbicz befutását egymásután két alkalommal is, majd Kádár fut be, beadását Szabó csak kornerra tudja szerelni.

Az eső, ha lehet, még jobban zuhoz, a tarjáni fiúk a csuszós pályán nehezen mozognak, lassan feljön a Törekvés, de a közvetlen védelem élén Godával és Szabóval nagyszerűen állnak ellent a sorozatos támadásoknak. A 26-ik percben Regős II, lövése a kapufán siklik végig, majd Nemes beadását öklözi ki bravúrosan Goda, rá egy percre már az SBTC-nek van nagyszerű helyzete, Zsengellér megy át a fedezeten és a hátvéd, de lövése a kapu mellé kerül.

Ismét a Törekvés veszi át az irányítást. Regős, majd Keszei labdáit teszi Goda nagyszerűen ártalmatlanná.

Stirbicz fut le a labdával, de beadása nem sikerül, majd Gerő állítja őt le igazságtalanul les címén.

A 31-ik percben ismét az SBTC jut szóhoz. Zsengellér szép lövést Szollár kiöklözi, a ráfutó Wahlkampfi lövést Regős E. a gólvonalról rugja ki. Nagy helyzet volt.

Az első félidő még hátralévő 1-2 perce eredménytelen Törekvés támadásokkal telik le.

A második félidő ismét Törekvés támadásával kezdődik. Kádár II. lövést fogja Goda, kirágását Takács III. stoppolja és szökteti Stirbicz, aki lefut, lefutását szép beadással fejezi be. Beadását Ménich I. eljékerül, aki gondolkodás nélkül hatalmas lövést küld a kapura, a labdát Szollár fogja, de kiejti és a lefutó Zsengellér a lefutó kapus felett gólból lövi 10.

A Törekvést megzavarja a gól, kapkodnak, az SBTC viszont a közönség biztatására, újra és újra rohamozza a kaput, de most már Szollár pompásan fogja Ménich II. és Wahlkampfi lövéseit. Lassan felnyomul a Törekvés, de a tarjáni védelem biztosan hárít el minden veszélyt.

Az utolsó percekben még egy szép támadást indít Ménich I. és Zsengellér, Gergely szereli.

Gerő bíró a 44-ik percben kiállítja feleselést miatt Ménich II.-t és közvetlenül utána lefújja a mérkőzést.

A tarjáni szurkolók mámoros örömmel veszik körül a fiukat és szidják Gerő bíró, aki 4 perccel tovább játszatta a csapatokat.

Az M.L.Sz. megbízásából Fischer Mór kereste fel a fiukat az öltözőben és pár kedves szó kíséretében átadja a 11 arany érmét, amit az elnökség nevében Deszeg elnök, a játékosok nevében Szabó Pista köszönt meg.

A kisállomáson a külön vonattal érkező derék játékosokat Horváth László helyettes polgármester üdvözölte a város közönsége nevében és elismerő és buzdító szavakkal kifejezte a városi elnökségének, hogy a Club, de a város dicsőségét is szolgáló eredmény továbbra is méltó tettekre sarkalja az SBTC létkes tizenegyet.

Az általános és feltűnést keltő örömet és ezt a dicsőséges eredményt kihasználó tizenegyet a következő összeállításban szerepelt: Goda, Szabó, Vágó, Kecskés, Takács IV. Takács III. Stirbicz, Wahlkampfi, Ménich II. Zsengellér.

Hazafias ünnepélyt rendezett

Kósdon az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga balassagyarmati osztálya július 23-án nagyszámú hallgatóság előtt. Az ünnepi szónok Kapos István balassagyarmati igazgató tanító volt. Az ünnepély keretében vitéz Honti Sándor magyar és kuruc dalokat adott elő tárogatón, Gábor Balázs honvéd őrmester pedig elszavalta Sajó Sándor „Magyar ének 1919-ben” című versét és elénekelte Kopácsy Lajos „Tul az Ipoly másik partján” című dalát. Az ünnepély a Hiszekegy eléneklésével ért véget.

Salgótarjáni Jónás-telepi Ilona ut 4 sz. alatti két szoba konyhás verandás lakás gyűmölcsöskerttel, elköltözés miatt, olcsón eladó.

1697-1933. szám.

Árverési hirdetés-kivonat

Haas és Neumann bpesti b. cég végrehajtónak Oláh Ferenc végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási kérelme következtében az 1881: LX t. c. 144. 146. és 147 §§. valamint az 5610-1931 és a 35.000-1931 M. E. sz. rendeletek értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 129 P 90. f. tőkekövetelés, ennek 1932. évi szeptember hó 19. napjától járó 6 százalékos kamata 49 P 15 fill. eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 20 P költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Cuder István 430 P tőke követelése és járulékal behajtása végett.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

1 jegy 2 személyre

érvényes!

Aug. 5 Sz. 6 V.

Julius 29-én szombaton este 7 és 9 órakor
30-án vasárnap d. u. 5, 7 és 9 órakor

Jön! Jön!

A RUMBALOVAG

Fősze.: Dolly Haas, Kurt Bois, Adele Sandrok.
Kiegészítésül: Vigjáték. Magyar híradó

Szívek királynője

Főszerepben:
Alpár Gitta.

szombaton este 7, 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 óráig.

Nyomatott: „A MUNKA” nyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végő Kálmán.

A tarjáni kir. járáshírség területén levő Salgótarján megyei városban lekvő a a tarjáni 1209. sz. ügyben A-1 soroz. 876-688-31. hrazám alatt foglalt Oláh Ferenc végrehajtást szenvedettnek B. 1 sorozám szerinti néven álló „Ház és kert” ingatlanra: a 3851 P 40 f. kikialtási árban, — mindazonáltal a tarjáni Közsébbánya r.-t. javára bekebelezett közsékiaknázási szolgalmi jognak fenntartásával.

Mely ingatlan Cuder István, csatlakozott végrehajtás érdekében 3.300 P vételárnál alacsonyabb áron alul

Haas és Neumann alapvégrehajtató érdekében pedig 4300 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a tkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Vaskaputca 1 szám 4 ajtó megtartására 1933. évi augusztus hó 7 napjának délelőtti 10 óráját tűzi ki.

Az árverelni szándékozók kötelesek bantpénzü a kikialtási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapíroban a kiküldöttlételtenni, vagy a bantpénznek előlegesen bírói letétbehelyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket alárírni.

Az aki az ingatlanért a kikialtási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százaléká szerinti megállapított bantpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, ígértet figyelmen kívül marad és az árverésben, amelyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Salgótarján, 1933. április 26.

Zelenka s. k.

kir. j. elnök.

A kiadmány hitelül:

Csupor Mátyás

kir. tkvvezető.

Salgótarján megyei város polgármesterei hivatalától.
7571/1933.

Dr. Förster Kálmán alapítvány 1932/1933. évi kamatainak oda-ítélése.

Hirdetmény.

A dr. Förster Kálmán 4000 pengős alapítvány évi kamatára pályázatot hirdetek.

A kamatokra pályázhat minden salgótarjáni szegény, korra, nemre és valásra való tekintet nélkül.

A segély iránti bélyegmentes kérelmeket f. évi augusztus 15-ig írásban, vagy szóban a város főjegyzőjénél lehet előterjeszteni.

Salgótarján, 1933. július 15.

A polgármester helyett

Dr. Istók

főjegyző h.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék alispánjától.

9824/1933.

Pályázati hirdetmény.

Salgótarján megyei városnál nyugdíjazás folytán megüresedett és átszervezett, az állami rendszerű IX. fizetési osztályba sorozott I. o. aljegyzői és az ennek betöltésével esetleg megüresedett I. oszt. közg. fogalmaz. egyuttal közgám állásokra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérvények 1933. évi augusztus 10. napjának déli 12 órájáig hozzam címezve Salgótarján m. város polgármesteréhez kell benyújtani.

A pályázati kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni:

- 1) a pályázó születési bizonyítványát,
- 2) a pályázó törvényszerű képesítését igazoló okmányokat,
- 3) a pályázó eddigi működését igazoló okmányokat,
- 4) a pályázónak a forradalom és az u. n. proletárdiktatura, illetve az ellen-séges megszállás alatt tanúsított magatartását igazoló okmányokat.

Azok a pályázók, akik Magyarországtól elszakított területeiről menekültek és az 1) 2) pontban említett okmányokat azonnal beszerezni nem képesek, születési és képesítési adataikat bármely hiteles okmánnyal igazolhatják.

A választás hatánapjáról később külön rendeletben fogok intézkedni.

Balassagyarmat, 1933. július 25-én.

Baross

alispán.

HIRDESSÜNK**A Munka**

politikai hetilapban.